

FGU

Prøvevejledning for musisk og kunstnerisk
produktion

Indhold

1. Indledning.....	2
2. Faglig dokumentation/afsluttende standpunkt	2
Faglig dokumentation.....	2
Afsluttende standpunktsbedømmelse	3
3. Afsluttende prøve.....	6
Prøvens fokus	7
Rammerne for prøven	7
3.1 Eksaminationsgrundlag	8
3.2 Bedømmelsesgrundlag	9
3.3 Bedømmelseskriterier	10
4. Prøveeksempler.....	13
Praktisk prøve.....	13
Portfolioprøve.....	14
5. Bilag: Guide til god praksis ved prøveafholdelse i faget.....	16

1. Indledning

Denne vejledning udfolder, forklarer og eksemplificerer nogle af bestemmelserne om prøverne i FGU-fagbilagene for musisk og kunstnerisk produktion, men vejledningen indfører ikke nye bindende krav. Vejledningen udfolder hermed fagbilagets afsnit 4.2 *Faglig dokumentation/afsluttende standpunkt* og afsnit 4.3 *Afsluttende prøve*.

2. Faglig dokumentation/afsluttende standpunkt

Faglig dokumentation

Den faglige dokumentation spiller en væsentlig rolle i undervisningen – både i forbindelse med den løbende evaluering og vejledning af eleven og i forbindelse med afslutningen af undervisningen, hvis elevens standpunkt her skal bedømmes. Dokumentationen er en del af bedømmelsesgrundlaget både for den løbende evaluering og for det afsluttende standpunkt.

Faglig dokumentation i musisk og kunstnerisk produktion

Den faglige dokumentation vil typisk omfatte kunstneriske/musiske produktioner og kan fx bestå af udstillinger, forestillinger, koncerter, oplæsninger, fysisk fremstillede produkter, noter, skitser, tegninger, optegnelser, billeder, video eller anden form for dokumentation tilpasset det faglige tema.

Eksempler:

Videoptagelse af en optræden i en børnehave

Netværksarbejde og dokumentation af konkrete tiltag i forbindelse med promovering af en festival

Billeder som dokumentation af arbejdsprocessen forud for en fotoudstilling.

De nærmere krav til og rammer for den faglige dokumentation fastsættes og beskrives på institutionsniveau. Når institutionen (lederen/lærerne) vælger dokumentationsform, skal der ud over faglige hensyn også tages hensyn til elevens evner og muligheder for at dokumentere sin læring og sit arbejde. Læreren må derfor differentiere i forhold til det konkrete arbejde, som eleven udfører, og i forhold til hvad eleven kan præstere. Det er ligeledes vigtigt at arbejde med progression i dokumentationen, så eleven løbende afprøver forskellige dokumentationsformer og gradvis øger kompleksiteten og korrektheden i dokumentationen, så elevens evne til at udforme dokumentationen ud fra de krav, der stilles til form og indhold, gradvis øges.

Afsluttende standpunktsbedømmelse

Eleven skal have en standpunktsbedømmelse, hvis eleven afslutter det faglige tema på FGU-niveau 1 eller 2. Standpunktsbedømmelse vurderes med bestået/ikke bestået.

Den afsluttende standpunktsbedømmelse er en absolut bedømmelse, der skal vise elevens aktuelle standpunkt målt i forhold til undervisningens mål. Bedømmelsen af en elev må ikke foregå ved en sammenligning med de øvrige elevers kunnen.

Dokumentationen skal bidrage til bedømmelse af elevens standpunkt ved afslutningen af et niveau, men udgør ikke hele bedømmelsesgrundlaget. Det faglige tema indeholder mål, som omhandler praktiske og tekniske arbejdsprocesser, evaluering, markedsføring, bl.a. via netværksarbejde, kunstformens historie, kreative processer og løsninger, fagsprog og faglig kommunikation, selvstændig løsning af en given produktionsopgave/opsætning, arbejdsprocesser, idegenerering, sikkerhed, miljøbevidsthed, praktisk økonomi, samarbejde, kreativitet og holdningsmæssige mål, netværksarbejde mv. Den type mål skal også inddrages i bedømmelsen, selvom de primært kommer til udtryk og bedst kan bedømmes i forbindelse med den daglige undervisning og de arbejds- og læreprocesser, som eleven gennemfører.

Der kan også være undervisningsmål, som eleven er blevet undervist ud fra i starten af uddannelsesforløbet, der ligeledes skal inddrages i den afsluttende bedømmelse. Det kan være et fagligt indhold/en faglig disciplin, som er planlagt i første del af det pågældende niveau – eksempelvis hvis der i musisk og kunstnerisk produktion er blevet arbejdet med arbejdspladskultur og personlig fremtræden i starten af undervisningen, og emnet ikke indgår senere i forløbet. I det tilfælde skal elevens præstation i forbindelse med dette tema indgå i bedømmelsen.

Men det er vigtigt at være opmærksom på, at man ikke på denne måde utilsigtet kommer til at bedømme eleven ud fra de kompetencer, som eleven havde i begyndelsen af forløbet, da standpunktsbedømmelsen altid skal afspejle elevens kompetencer på bedømmelsestidspunktet.

Elevens dokumentation vil således sjældent kunne danne grundlag for bedømmelsen af alle de mål, som musisk og kunstnerisk produktion omfatter. Derfor skal der tages højde for det faglige temas forskelligartede kompetencer og konkret tages stilling til, hvordan bedømmelsen skal foregå. I den

forbindelse er det afgørende at tage stilling til konkrete bedømmelseskriterier, som angiver, hvad der lægges vægt på i bedømmelsen.

De overordnede bedømmelseskriterier for standpunktsbedømmelsen ses i tekstboksen nedenfor:

Bedømmelseskriterier for musisk og kunstnerisk produktion på FGU-niveau 1 og FGU-niveau 2, jf. fagbilaget

I standpunktsbedømmelsen lægges der vægt på, at eleven:

FGU-niveau 1:

- kan anvende de mest grundlæggende fagudtryk i relevante sammenhænge
- har grundlæggende kendskab til de mest basale arbejdsmetoder, materialer og sikkerhedsforanstaltninger
- kan anvende forskellige grundlæggende arbejdsmetoder på et basalt niveau
- kan gennemføre simple produktioner eller dele af produktioner med en acceptabel kvalitet
- kan medvirke til produktioner gennem simple arbejdsprocesser og på baggrund af supervision.

FGU-niveau 2

- kan anvende korrekte fagudtryk i relevante sammenhænge
- kan redegøre for forskellige basale arbejdsmetoder, materialer og sikkerhedsforanstaltninger inden for fagområdet
- kan anvende forskellige grundlæggende arbejdsmetoder til løsning af enkle opgaver under overholdelse af relevante forskrifter
- kan forholde sig til kvaliteten af udarbejdede produktioner, dele af produktioner eller serviceydelser, og kan give forslag til forbedringer og korrektioner
- kan med begyndende selvstændighed tage ansvar for arbejdsprocesser (herunder gruppearbejde) til produktion/service.

De overordnede bedømmelseskriterier vil ofte skulle konkretiseres på den enkelte institution ud fra den kontekst, som det faglige tema foregår i, så eleven og læreren ved, præcis hvad der lægges vægt på i bedømmelsen. Eksempelvis kan bedømmelseskriterierne variere for det faglige tema, alt efter om undervisningen drejer sig om en teateropsætning, eller om der undervises med henblik på en fotoudstilling eller en keramikudstilling.

Bedømmelseskriterier er i sin enkelthed det, man lægger vægt på i en bedømmelse, men det er altid vigtigt, at læreren bruger sin professionelle faglighed til at vurdere elevens samlede kompetencer inden for faget, når der gives en bedømmelse.

Nedenfor gives *eksempler på*, hvordan nogle af bedømmelseskriterierne kan konkretiseres yderligere som bedømmelseskriterier for afsluttende standpunktsbedømmelse:

Eksempel på konkretisering af udvalgte bedømmelseskriterier

Kriterier	Konkretisering
Eleven kan gennemføre simple produktioner eller dele af produktioner med en acceptabel kvalitet (FGU-niveau 1)	Produktionen kan fx være et musikarrangement i en børnehave. • Eleven viser interesse for at indgå i opgaven og kan forholde sig positivt til, at produktionen kan omfatte andre opgaver end at være udøvende musiker. Dette kan fx være, at man under vejledning skal pakke en bil med udstyr eller sætte udstyr op. • Eleven viser begyndende forståelse af, at opgaven skal afleveres således, at modtageren får den bedst mulige oplevelse af arrangementet.
Eleven kan med begyndende selvstændighed tage ansvar for arbejdsprocesser (FGU-niveau 2)	Produktionen kan fx være et musikarrangement i en børnehave. • Eleven deltager aktivt i udførelsen af hele opgaven. Eleven udviser ansvar for begrænsede dele af produktionen, fx opsætning af keyboards, og kan enten selv overskue eller på positiv måde modtage instruktion i at udføre de fælles opgaver som fx at sørge for, at scenen er ryddet og klar, og deltage aktivt i oprydningen efter arrangementet. • Eleven kan på en ansvarlig måde forholde sig til sin egen rolle og kan fx komme til tiden og overholde aftaler. • Eleven udviser forståelse af sin egen rolle med hensyn til, at produktionen afleveres således, at modtageren får den bedst mulige oplevelse af arrangementet
Eleven kan anvende de mest grundlæggende fagudtryk i relevante sammenhænge (FGU-niveau 1)	Produktionen kan fx være en teaterforestilling. • Eleven viser interesse for at indgå i opgaven og kan forholde sig positivt til, at produktionen omfatter mange andre opgaver end at være udøvende skuespiller. • Eleven udviser begyndende forståelse af de forskellige udtryk, der indgår i faser af en opsætning, fx indstudering, prøver, scenografi, lyssætning m.m., og udviser begyndende forståelse af de særlige opgaver i de forskellige faser. • Eleven udviser begyndende kendskab til konkrete redskaber, fx kabler, gaffatape, stik, lamper, lyd, lys m.m., og kan under vejledning eller gennem sidemandsoplæring udføre lettere opgaver. • Eleven viser begyndende forståelse af, at forestillingen skal afleveres bedst muligt, således at publikum får den bedst mulige oplevelse.
Eleven kan anvende korrekte fagudtryk i relevante sammenhænge (FGU-niveau 2)	Produktionen kan fx være en teaterforestilling. • Eleven deltager aktivt i udførelsen af opgaven. • Eleven kan have ansvar for dele af produktionen, fx være medforfatter til manuskriptet, spille en rolle, have ansvar for dele af teknikken eller udføre

Kriterier	Konkretisering
	dele af PR-arbejdet. • Eleven kan enten på egen hånd eller under vejledning udføre fælles opgaver, fx når der efter en arbejdsdag skal gøres klar på scenen og i scenerummet til næste dags arbejde. • Eleven kan på en ansvarlig måde forholde sig til sin egen rolle og kan fx komme til tiden og overholde aftaler. Eleven udviser forståelse af, at produktionen skal afleveres bedst muligt, således at publikum får den bedst mulige oplevelse.
Eleven kan medvirke til produktioner gennem simple arbejdsprocesser og på baggrund af supervision. (FGU-niveau 1)	Produktionen kan fx være en udstilling af billedkunst produceret af elever. • Eleven viser interesse for at indgå i opgaven og forholder sig positivt til, at produktionen kan omfatte flere opgaver end at være udøvende billedkunstner, fx klargøring af lokaler og ophængning af billeder. • Eleven udviser begyndende forståelse af processen, fra opgaven modtages, og til den er slut. • Eleven kan under vejledning eller gennem sidemandsoplæring varetage forskellige opgaver såsom PR-arbejde eller opgaver i forbindelse med planlægning af en fernisering. • Eleven viser begyndende forståelse af, at forestillingen skal afleveres bedst muligt, således at publikum får den bedst mulige oplevelse.
Eleven kan anvende forskellige grundlæggende arbejdsmetoder til løsning af enkle opgaver under overholdelse af relevante forskrifter (FGU-niveau 2)	Produktionen kan fx være en udstilling af billedkunst produceret af elever. • Eleven deltager aktivt i udførelsen af opgaven. Eleven kan have ansvar for dele af produktionen. Eleven kan enten på egen hånd eller under vejledning udføre fælles opgaver, fx sørge for, at lokaler og udstilling præsenterer sig bedst muligt, og indgå på en konstruktiv måde i fordelingen af opgaver. • Eleven kan på en ansvarlig måde forholde sig til sin egen rolle og kan fx komme til tiden og overholde aftaler. Eleven udviser forståelse af, at produktionen skal afleveres bedst muligt, således at publikum får den bedst mulige oplevelse.

3. Afsluttende prøve

I musisk og kunstnerisk produktion er den afsluttende prøve en portfolioprøve eller en praktisk prøve over flere dage.

Fagbilaget beskriver de overordnede rammer for prøven. Derudover er der en række forhold, der skal tages stilling til, når man som lærer planlægger og gennemfører en konkret prøve i det faglige tema. Det

er for at sikre for, at eleven er klar over, hvordan prøven foregår, og hvordan vedkommende bliver bedømt, og for at sikre, at man kan gennemføre en sikker og fair prøve. Derfor skal man som lærer på forhånd tage stilling til og skabe klarhed over de forhold, der har betydning for prøvens gennemførelse. Læreren fungerer som eksaminator i forbindelse med prøven.

Prøvens fokus

En prøve vil altid have karakter af en stikprøve, da det sjældent vil være muligt at afprøve eleven i alle undervisningens mål. Det vil sige, at man i en prøve aldrig kan afprøve alle de mål, som eleven skal have nået gennem deltagelse i undervisningen. Derfor er det vigtigt at beslutte, hvad prøvens faglige fokus skal være. Valget af fagligt fokus er først og fremmest et spørgsmål om væsentlighed og prioritering. De faglige mål, som eleven skal bedømmes ud fra ved prøven, skal være væsentlige og centrale for bedømmelsen af elevens kompetencer i det faglige tema. Til væsentlighed hører også, at målene er egnede i sammenhæng med prøven, det vil sige, at prøven skal være udformet, så den giver et godt grundlag for at bedømme de kompetencer, der sigtes mod.

Portfolioprøven

Selvom det sjældent vil være muligt at afprøve eleven inden for alle målene, skal man være særligt opmærksom på, at elevens præsentationsportfolio får et indhold, der afspejler elevens kompetencer i relation til så mange af temaets mål som muligt. Derfor bliver lærerens vejledning af eleven helt central, når der arbejdes med udvælgelse og klargøring af materiale til portfolioen. Præsentationsportfolioen skal udarbejdes i en proces, hvor læreren vejleder eleven, så portfolioen får et fokus, som rammer det faglige temas væsentligste mål.

Den praktiske prøve over flere dage

At udforme en god praktisk prøve forudsætter et sikkert fagligt blik for, hvordan målene kan bringes i spil i forbindelse med en prøve. Derfor bliver valget af eksaminationsgrundlaget, altså den udarbejdede praktiske opgave, der eksamineres ud fra, og valget af bedømmelsesgrundlaget, det vil sige de produkter, processer eller præstationer, der bedømmes, helt afgørende.

Rammerne for prøven

Den valgte prøveform skal beskrives helt konkret. Den faglige kontekst skal være synlig i prøvebeskrivelsen. Det er vigtigt at forholde sig til prøvens rammer, herunder faserne *før prøven, under*

prøven og efter prøven. Bilag 1 indeholder en tjekliste, som kan anvendes til at sikre, at der er taget stilling til en række centrale forhold med væsentlig betydning for prøvens planlægning og gennemførelse. Institutionen skal kunne dokumentere beskrivelsen af prøven, så den kan formidles til censor og til lærerne på FGU-institutionen.

3.1 Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget er det faglige stof eller materiale, der eksamineres ud fra, og som skal gøre det muligt for eksaminanden at demonstrere sine opnåede kompetencer – eksaminationsgrundlaget er ”det, man taler med eleven om”.

- Ved *portfoliopróven* er eksaminationsgrundlaget eksaminandens præsentationsportfolio og demonstration af en valgfri produktion.
- Ved den *praktiske prøve over flere arbejdsdage* er eksaminationsgrundlaget den praktiske opgave, som eksaminanden får stillet.

Eksaminationsgrundlaget skal give eksaminator og censor mulighed for at iagttage elevens arbejde, indgå i dialog med eleven og stille spørgsmål, som aktiverer og udfordrer elevens kompetencer. For eleven skal eksaminationsgrundlaget give mulighed for at vise praktiske kompetencer, besvare spørgsmål, forklare og argumentere. Eksaminationsgrundlaget skal overvejes grundigt, og det er vigtigt at overveje og tage stilling til følgende spørgsmål:

- Giver det valgte eksaminationsgrundlag gode muligheder for at bringe de faglige mål, som eleven skal bedømmes ud fra, i spil?
- Hvordan tilgodeses undervisningens mål om viden, færdigheder og kompetencer i eksaminationsgrundlaget og den praktiske udformning af det?
- Er der en klar sammenhæng med det, som eleven kender fra undervisningen?
- Er der i eksaminationsgrundlaget taget højde for de fysiske rammer, som prøven foregår inden for?
- Giver eksaminationsgrundlaget lige muligheder for alle elever?

Portfoliopróven

Præsentationsportfolioens indhold opbygges på baggrund af undervisningens indhold. Eksempelvis med afsæt i en opsætning, et projekt eller et konkret job, som eleven har gennemført i undervisningen. Elevens praktiske erfaringer med konkrete produktioner og målgrupper samt elevens refleksioner i tilknytning hertil vil eksempelvis være relevante at dokumentere i præsentationsportfolioen.

At vejlede eleverne i arbejdet med deres præsentationsportfolio forudsætter derfor et sikkert fagligt blik for, hvordan målene kan bringes i spil ved den efterfølgende eksamination.

Den praktiske prøve

Den praktiske prøve gennemføres over to-fem dage og afsluttes med en mundtlig eksamination. Som grundlag for den mundtlige eksamination stilles eksaminanden i den sidste del af undervisningen en praktisk opgave, som løses inden for en af institutionen nærmere fastsat tid, dog højst fem arbejdsdage. Opgaven kan være en konkret musisk/kunstnerisk produktion eller serviceydelse, som er til salg eller er tilrettelagt med henblik på prøven. Denne opgave udgør eksaminationsgrundlaget.

Af opgaveformuleringen fremgår det, at opgaven skal løses med udgangspunkt i eksaminandens primære kunstart og give eksaminanden mulighed for at vælge, hvordan kunstarten skal udarbejdes og formidles. Produktet skal ved prøven være klar til et publikum. Processen frem mod det færdige produkt skal beskrives og/eller dokumenteres for eksaminator og censor.

3.2 Bedømmelsesgrundlag

Det er afgørende at skelne mellem eksaminationsgrundlaget og bedømmelsesgrundlaget. Kort sagt er eksaminationsgrundlaget det, der eksamineres ud fra, og bedømmelsesgrundlaget er det produkt, den proces eller den præstation, der bedømmes.

- Ved *den praktiske prøve over flere arbejdsdage* er bedømmelsesgrundlaget den produktion eller det produkt, der er fremstillet på baggrund af den stillede opgave, herunder evt. dokumentation, og eksaminandens præstation ved eksaminationen. Bedømmelsen gives på baggrund af en helhedsvurdering af eksaminandens samlede præstation.
- Ved *portfolioprøven* er bedømmelsesgrundlaget eksaminandens præsentationsportfolio og mundtlige præstation.

Bedømmelsesgrundlaget og det faglige fokus i prøven skal indgå i et samspil og give eleven de bedste muligheder for at demonstrere, at vedkommende har nået de faglige mål.

Eksempelvis skal eksaminanden ved den praktiske prøve over flere dage udarbejde en fotoudstilling, som udgør eksaminationsgrundlaget. Eksaminationen tager så sit udgangspunkt heri, og

fotoudstillingen danner grundlag for dialogen med eksaminanden. Det er både eksaminandens forklaringer mv., altså elevens mundtlige præstation, og den fremstillede produktion, der tæller med i bedømmelsen af præstationen.

I begge prøveformer indgår der flere elementer i bedømmelsen. Fx kan det, når det gælder forholdet mellem et produkt/en proces og elevens mundtlige præstation, være relevant, at institutionen (lederen/lærerne) fastsætter og beskriver bestemmelser om, hvad der tæller med hvilken vægt i bedømmelsen. Tildeler man forskellig vægt til elementerne i prøven, er det vigtigt at være opmærksom på at give eleven gode muligheder for at vise det, som er højt vægtet, evt. også i forbindelse med den tid, der afsættes til et højt vægtet element. Dog skal der i alle tilfælde anvendes et fagligt skøn og foretages en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.

Det er væsentligt at overveje eller være opmærksom på følgende:

- Der kan fastsættes vægtning af de enkelte elementer, der bidrager til bedømmelsen.
- Hvordan skal et gruppefremstillet produkt bedømmes?
- Skal fx arbejdsprocessen, tilrettelæggelsen og lignende tælle med i bedømmelsen?

Bedømmelsen skal foregå på baggrund af elevens præstation og en vurdering af, hvordan den matcher bedømmelseskriterierne. Den dygtige elev skal have mulighed for at kunne præstere på topniveau, og den mindre dygtige elev skal have mulighed for at kunne bevise, at præstationen netop er bestået.

Bedømmelsen – og begrundelsen herfor – kræver en god forståelse af bedømmelseskriterierne, og at bedømmerne er enige om, hvad der er væsentlige og mindre væsentlige styrker og mangler ved en elevs præstation. Derfor er det afgørende at fastsætte og være enig om prøvens bedømmelseskriterier.

3.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad elevens præstation lever op til de faglige mål.

Bedømmelseskriterierne er det, eksaminator og censor lægger vægt på i bedømmelsen, og der skal være en tydelig sammenhæng mellem prøvens mål og bedømmelseskriterierne. I forbindelse med bedømmelsen skal der være formuleret bedømmelseskriterier, som sikrer, at bedømmerne fokuserer på det samme ved elevens præstation. Ellers kan bedømmelsen blive tilfældig, og der kan opstå store

uenigheder mellem eksaminator og censor om, hvad der er vigtigt, og hvad der ikke er vigtigt.

Bedømmelseskriterierne skal med andre ord sikre, at det, som eksaminator og censor ser på og lytter efter, er det samme.

Bedømmelseskriterierne skal bidrage til at fastholde det faglige fokus i forbindelse med prøven og sikre, at det er de væsentligste faglige mål, der bedømmes ud fra. Samtidig er det vigtigt, at bedømmerne bruger deres professionelle faglighed til at vurdere elevens præstation, så bedømmelsen bliver foretaget ud fra en helhedsvurdering af de elementer, der indgår i prøven.

Bedømmelseskriterierne skal være fastsat af den prøveafholdende institution, og eleverne og censor skal være orienteret om dem. Kriterierne skal tage udgangspunkt i de kriterier, der er fastsat i fagbilaget, og skal være konkretiseret med henblik på den aktuelle prøve. Den prøveafholdende institution har både retten og pligten til at fastsætte og konkretisere den enkelte prøves bedømmelseskriterier, og eksaminator og censor skal bedømme ud fra de fastsatte kriterier.

Med dette udgangspunkt er det væsentligt, at man i forbindelse med prøveplanlægningen overvejer følgende:

- Hvordan er sammenhængen mellem prøvens fokus, bedømmelsesgrundlaget og bedømmelseskriterierne?
- Hvordan kan bedømmelseskriterierne beskrives så enkelt og forståeligt som muligt?
- Hvordan forklares kriterierne for eleverne?
- Er censor informeret om bedømmelseskriterierne?

Nedenfor gives eksempler på, hvordan nogle af bedømmelseskriterierne kan konkretiseres yderligere som bedømmelseskriterier for afsluttende prøvebedømmelse:

Eksempel på konkretisering af udvalgte bedømmelseskriterier på FGU-niveau 3

Kriterier	Konkretisering
Der lægges vægt på, at kvaliteten af den kunstneriske produktion lever op til den stillede opgaves krav	<i>Praktisk prøve over fem dage.</i> Eksaminanden indøver et rocknummer med tre andre elever og laver en indspilning af musikken. Kriterierne kan fx være: • At musikken er indøvet så godt, at alle deltagende musikere kan udføre deres del korrekt • At det fremgår af indspilningen, at musikerne er samspillede og kan overholde

Kriterier	Konkretisering
	de musikalske aftaler, der er indgået • At indspilningen er foretaget således, at der lydmæssigt er god balance mellem instrumenterne
Der lægges vægt på, at den kunstneriske produktion enten kan sælges til en kunde, som det er, eller eksaminanden kan gøre rede for, hvilke forbedringer og korrektioner, der skal til, for at gøre produktet salgbart	<i>Praktisk prøve over fem dage.</i> En gruppe på tre elever indøver en dukketeaterforestilling af maksimalt ti minutters varighed. Kriterierne kan fx være: • At der er valgt en klar målgruppe • At eleverne kan redegøre for de tanker, de har gjort sig med hensyn til, hvordan produktionen er tilpasset målgruppen • At eleverne kan gennemføre forestillingen sammenhængende • At eleverne kan forholde sig til, om der er brug for tilretning af dialog, kostumer eller lignende inden en publikumsforestilling
Der lægges vægt på, at eksaminanden dokumenterer relevant løsning af faglige problemstillinger	<i>Portfoliopróve.</i> En elev arbejder med portrætfotografi og har valgt en opgave, hvor der skal tages veggende billeder af skolens ansatte til hjemmesiden. Kriterierne kan fx være: • At eleven kan redegøre for eventuelle krav og ønsker fra kunden (skolen) • At eleven kan redegøre for valg af lokation og lyssætning • At eleven kan redegøre for, hvordan billederne er redigeret, og hvilke overvejelser der har været i den forbindelse
Der lægges vægt på, at eksaminanden i sin præstation demonstrerer tilstrækkelig viden om den valgte kunstforms arbejdsformer, processer og virkemidler	<i>Portfoliopróve.</i> En elev har arbejdet med poetryslam. Kriterierne kan fx være: • Viden om beslægtede stilarter • Viden om genrens konkurrenceregler • Viden om genrens historik og vigtige navne • Erfaringer med brug af eget materiale

4. Prøveeksempler

Prøveformen i musisk og kunstnerisk produktion er en praktisk prøve over flere arbejdsdage eller en portfolioprøve.

Praktisk prøve

Opsætning af et kendt eventyr som dukketeater med en varighed på ca. ti minutter.

Forestillingen fremføres for en børnehave. Gruppeeksamen med fire elever og fem dage til opgaveløsning. Prøvens varighed er ca. halvanden time.

Før prøven

Prøvens fokus er, om gruppen har formået at planlægge produktionen, så den har en forestilling klar. Bedømmelsen har særligt fokus på den faglige løsning af den stillede opgave set i forhold til den valgte målgruppe.

Eksamensgrundlaget udgøres af en praktisk opgave, som skal give teatergruppen mulighed for at vise, at den kan indfri flere af de faglige mål på niveau 3.

Censor informeres forud for den mundtlige prøve om den opgave, gruppen har fået tildelt.

De fysiske rammer er et rummeligt lokale egnet til formålet.

Som forberedelse har eleverne i en periode forud for eksamen sammen med deres lærer arbejdet med emnet børneteater, herunder dukketeater. De har ligeledes arbejdet med at omsætte en historie til et manuskript og har arbejdet med lyd- og lyseffekter. Gruppen har i de fem dage forud for prøven fremstillet dukker og scene, udarbejdet manuskript og øvet roller samt arbejdet med opsætning af lyd og lys.

Under prøven

Den prøveansvarlige udpeges af skolen i hvert enkelt tilfælde.

Censors rolle er bl.a. at sikre, at der eksamineres på en ensartet måde, så alle eksaminander får mulighed for at vise/give udtryk for deres viden og kunnen inden for området og får en ensartet og uvildig bedømmelse, samt at tage noter under eksaminationen.

Eleverne indleder med at fortælle, hvilket eventyr der er valgt, hvilken aldersgruppe stykket er rettet mod, og hvilke funktioner eleverne har i stykket (fx dukkefører eller ansvar for lyd/lys). Eleverne skal sikres ens muligheder under prøven, og da der i dette tilfælde kan være tale om ret forskellige funktioner, fx dukkefører og lydmand, er det vigtigt, at der eksamineres inden for alle funktioner.

Eksaminator og censor skal være opmærksomme på at skabe en god og anerkendende atmosfære under eksaminationen.

Efter prøven

Der voteres umiddelbart efter eksaminationens afslutning. Eksaminanderne får derefter en individuel tilbagemelding (bestået/ikke bestået). Det er vigtigt, at denne del af processen også holdes i en god og anerkendende atmosfære, og at begrundelsen for afgørelsen gøres tydelig.

Ved uenighed om bedømmelsen har censor det afgørende ord.

Hvis en elev ikke består, vil en lærer, en vejleder eller en anden, som kender eleven, være klar til at tage sig af dette.

Portfolioprøve

Studieindspilning

Eleven har arbejdet med komposition af egne sange og indspilning af fem af disse.

Før prøven

Prøvens fokus er de indspillede sange, som udgør den centrale del af portfolioen.

Bedømmelsen har særligt fokus på, at eleven i sin præstation demonstrerer:

- Viden om den valgte kunstforms arbejdsformer, processer og virkemidler
- Relevant løsning af faglige problemstillinger
- Korrekt anvendt fagsprog.

Eksaminationsgrundlaget er den udarbejdede præsentationsportfolio med de indspillede sange.

Prøven starter på et nærmere aftalt tidspunkt.

De fysiske rammer for prøven er det studie eller de omgivelser, eleven har arbejdet i, og hvor der er adgang til at demonstrere forskellige sider af indspilningen.

De indspillede sange fremsendes som en del af portfolioen til censor forud for eksaminationen.

Som forberedelse til prøven har eleven, i samarbejde med læreren, arbejdet med at kunne forklare processer og problemer i forbindelse med indspilningen med brug af relevant fagsprog, og eleven har særligt valgt at fortælle om løsninger på én eller to af de problemstillinger, der har været undervejs i processen.

Under prøven

Den prøveansvarlige er en person med lederansvar.

Censors rolle er bl.a. at sikre, at der eksamineres, så eksaminanden får mulighed for at vise/give udtryk for sin viden og kunnen og får en uvildig bedømmelse. Censor tager noter under eksaminationen.

Eksaminator og censor skal være opmærksomme på at skabe en god og anerkendende atmosfære under eksaminationen, og de skal også være opmærksomme på, om eleven er nervøs eller fx har svært ved at komme i gang, og optræde hjælpsomt og opmuntrende.

Efter prøven

Der votes umiddelbart efter eksaminationens afslutning. Eksaminanden får derefter en tilbagemelding (bestået/ikke bestået). Det er vigtigt, at denne del af processen også holdes i en god og anerkendende atmosfære, og at begrundelsen for afgørelsen gøres tydelig.

Ved uenighed om bedømmelsen forsøger censor med en imødekommende indstilling at nå til enighed med eksaminator.

Hvis en elev ikke består, vil en lærer, en vejleder eller en anden, som kender eleven, være klar til at tage sig af dette.

5. Bilag: Guide til god praksis ved prøveafholdelse i faget

Den nedenstående tjekliste anvendes i forbindelse med prøveplanlægningen. Ikke alle punkter vil være lige relevante ved alle prøver – det afhænger af den konkrete prøves form og kontekst. Det er en god ide at skrive de vigtigste beslutninger om prøven ned, så de kan deles med censor og mellem lærerne på FGU-institutionen.

<i>Før prøven</i>	
Hvad skal prøvens fokus være?	
Hvad skal bedømmelseskriterierne være?	
Er der tale om en individuel prøve eller en gruppeprøve?	
Ved gruppeprøve: Hvor mange elever er der i gruppen (NB: Husk at følge antallet i fagbilaget), og hvordan skal de samarbejde?	
Hvordan udarbejdes eksaminationsgrundlaget?	
Er der særlige krav til eleverne for at kunne deltage i prøven? Skal læreren godkende elevarbejde, der skal indgå som eksaminationsgrundlag?	
Hvornår starter prøven? Udarbejder eleverne noget i undervisningen, som de medbringer til prøven, eller starter prøven med udlevering af en opgave, som skal løses samme dag?	
Tidsrammen for prøven: Er der forberedelse, og hvad er rammerne herfor?	
Er der særlige krav til, hvilke fysiske rammer prøven skal foregå i?	
Hvilke hjælpemidler har eleverne til rådighed?	
Er der nogle elever, der skal have særlige prøvevilkår?	
Skal der være en tidsplan for elevernes arbejde på dagen?	
Hvor mange elever kan være til prøve samtidig?	
Hvordan informeres censor, og hvad skal censor informeres om?	
Hvordan fremsendes der materiale til censor (hvis materialet indgår som bedømmelsesgrundlag)?	

Hvilke praktiske informationer skal censor have?	
Hvordan forberedes eleverne til prøven – undervejs og i den sidste afsluttende fase af undervisningen?	
<i>Under prøven</i>	
Hvem er den prøveansvarlige, som kan tilkaldes i problematiske situationer?	
Læreren er eksaminator, men hvad er censors rolle?	
Hvordan skal kommunikationen med eleverne være?	
Hvordan skabes der en god og tryk prøvesituation?	
Hvordan gives eleverne de bedste muligheder for at vise, hvad de kan?	
Hvad skal censor og eksaminator iagttage?	
Hvordan holder eksaminator og censor styr på iagttagelser og vurderinger af den enkelte elev – anvendes der skemaer eller andre værktøjer?	
Hvordan sikres det, at eleverne får de samme (ens) muligheder under prøven?	
<i>Efter prøven</i>	
Hvornår og hvordan voteres der?	
Hvordan meddeles bedømmelsen til eleverne?	
Hvordan håndteres uenighed om bedømmelsen?	
Hvem tager sig af elever, der ikke består?	
Hvem oplyser om muligheden for omprøve?	
Hvordan udformes, underskrives og afleveres karakterlister?	
Hvilke erfaringer gav prøvens udformning?	
Giver disse erfaringer anledning til ændringer i prøvetilrettelæggelsen og prøveafholdelsen?	